

ANIMAIS EN PERIGO DE DESAPARICIÓN

En Galicia hai moitas especies animais a piques de desaparecer debido, na maioría dos casos á influencia do home: caza, destrución dos bosques, contaminación, queima de montes, deforestación, etc.

Algúns animais encóntanse en perigo de desaparición debido á perda das especies vexetais, ou á inversa, fórmase así unha cadea de extinción na que se ven afectados, tanto os vexetais coma os animais. Este tipo de cadeas rematan, en moitos casos coa desaparición completa da especie.

As especies desaparecidas en Galicia son:

O OSO

A vida do oso estímase entre 15 e 30 anos no seu hábitat natural e aínda máis en cativeiro. Ten un sentido do olfato excelente e, aínda que

son necesarios máis estudos, é moi probable que a súa vista e o seu oído sexan comparables ós do can.

O período de xestación destes animais varía entre 6 e 9 meses, nacen de 1 a 4 osiños que por camada cun tamaño diminuto e sen pelo. Os nacementos teñen lugar no inverno no interior da oseira elixida pola nai. A cría permanece coa osa ata a segunda primavera da súa vida, momento no que é rechazado pola súa nai e empeza a levar unha vida independente.

O oso ten un carácter solitario e os lazos familiares só existen entre a femia e as crías.

Oso

A caza do oso aumentou e,

polo tanto, diminuíu o seu número; outra causa de conflito é o descubrimento e a explotación de novas fontes de alimento.

Hai presenza de exemplares en Galicia, procedentes de León e Asturias.

O VOITRE COMÚN

É unha áve de gran tamaño, coa cabeza núa e o peteiro ganchudo. Aliméntase case exclusivamente de carroña e, ás veces, atacan os animais feridos ou recién nados. Para isto, a maioría das especies utiliza o sentido da vista:

Voitre

remontáse e axeca ós outros voitres que descenden para alimentarse. Algunhas das especies teñen o olfacto moi desenrolado e carecen de voz debido á ausencia do órgano de fonación.

O LOBO

Lobo

Un lobo adulto pode medir 1,6 m de longo, incluíndo a cola, e pode pesar hasta 80 kg. A coloración da súa pelaxe adoita ser roxa-amarelenta ou gris-amarelenta, cunhas manchas negras polo dorso e brancas polo peito e a zona ventral.

Os lobos teñen uns dentes moi poderosos, cola peluda e pupilas redondas. Diferéncianse dos cans domésticos en determinadas características dos ósos do cráneo.

Estes animais aliméntanse de veados, renos, e outros ungulados, aínda que tamén se alimentan de paxaros, lebres ou algúns roedores, normalmente ataca primeiramente ós animais enfermos ou vellos, xa que son mais fáciles de capturar.

O GATO BRAVO

É moi parecido ó gato doméstico, pero algo máis grande, máis robusto e coa cola grosa, curta e peluda. A súa pelaxe é sempre raiada. O

Gato bravo ou montés

gato bravo era moi abundante nos bosques e nas zonas de matogueiras pero agora está case extinguido e é unha especie moi protexida. Unha das causas da súa desaparición é que se está comezando a cruzar esta especie cos gatos domésticos.

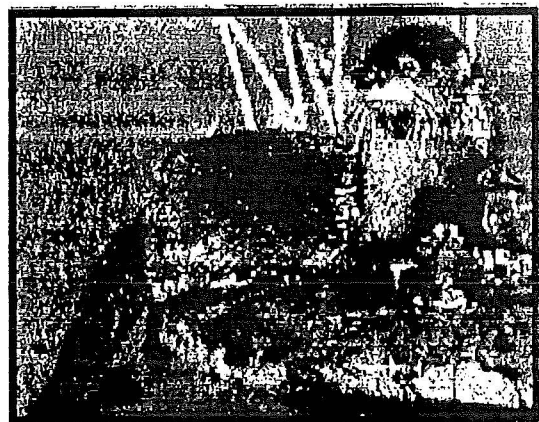
O gato bravo é un animal nocturno e solitario. Aliméntase, sobre todo, de roedores, coellos, ras, paxaros, réptiles...

A LONTRA

Ten o corpo alongado, parecido ós dos visóns, pero máis grande; poden medir ata 75 cm de lonxitude, cunha cola que é a metade do corpo, grosa, carnosa e rematada en punta. A cabeza é ancha e aplastada, coas orellas redondas e o fociño, que é chato, ten os orificios nasais

dispostos lateralmente. Tanto as orellas coma os orificios do nariz pódense pechar de forma hermética cando o animal nada. A pelaxe é castaña e moi apreciada pola industria peleiteira.

As lontras viven en madrigueiras nas ribeiras de todo tipo de augas dóces e teñen unha entrada

Lontra

subacuática. Aliméntanse de mamíferos pequenos, paxaros, ras, peixes e cangarexos de río.

O BUFO REAL

Bufo Real

A principal característica dos bufos determinana os seus ollos que son moi grandes e están dirixidos cara a diante e

incorporados nunha cápsula ósea que lles dá unha limitada capacidade de movemento, por iso, teñen que xirar toda a cabeza para mirar ós lados, aínda que o movemento se ve facilitado por un pescozo relativamente longo e flexible, que lles permite xira-la cabeza ata 270°. A maior parte dos bufos posúen uns ollos rodeados cun disco facial de plumas rixidas que dan un aspecto de ócellas.

Dado que poucos bufos capturan as súas presas á luz do día, o seu oído é moi importante. Moitos bufos teñen o cráneo asimétrico, coas aberturas auriculares a diferentes alturas; isto, permíttelles localiza-las súas presas polos ruídos que fan.

A AGUIA REAL

As femiás miden aproximadamente 1 m dende o extremo do pteiro ata o extremo da cola, mentres que os machos son máis pequenos.

Águia real

Unha das características destes animais é a plumaxe da parte inferior das patas. Noutras águas esa zona carece de plumas e ten un aspecto escamoso. A plumaxe do corpo é castaña escura cunha pincelada dourada na parte posterior da cabeza e do pescozo, que dá á especie o seu nome. A cola dos adultos é parda con bandas pálidas. Nas aves xoves é branca cunha banda terminal parda.

A dieta destas aves componse sobre todo de mamíferos, e as súas presas poden ser dende ratos ata cervos. Cando hai escaseza de alimento a águia aliméntase de carroña.

O FALCÓN PEREGRINO

Falcón peregrino

Estes animais miden de 38 a 50 cm e as femiás son maiores cós machos. Os falcóns adultos teñen o dorso dunha cor gris-azulada, son

abrancazados con raias negras pola parte ventral e teñen unha marca prominente en forma de mostacho nos lados da cara. As aves xoves son castañas polo dorso e tostadas polo ventre. A súa forma habitual de cazar consiste en picar a grande velocidade sobre a súa presa matándoa cun golpe dunha das súas patas.

Durante a década dos 60 os falcóns peregrinos víronse gravemente afectados polos pesticidas químicos en boa parte da súa distribución, casi mundial. Os pesticidas afectaron á súa reprodución e chegaron a extinguirse como reprodutores.

A GAIVOTA

TRIDÁCTILA

Mide aproximadamente uns 41 cm. Caracterízanse por ter o dedo traseiro moi curto ou ausente. Son brancas, a excepción do dorso e as ás, grisáceas cos extremos das ás negras. Miden uns 35 cm de

lonxitude. Rara vez se ven preto da costa, excepto na época de reprodución, durante a cal viven en grandes colonias nos cantís. As gaiyotas tridáctilas prefiren busca-lo seu alimento mar adentro. Vive a ambos lados do océano Atlántico. En España vive en Galicia e está considerada unha especie rara. Ten o peteiro amarelo verdoso e as patas, os pés e a punta da cola negras.

A LEBRE

É un mamífero cuadrúpedo semellante ó coello, aínda que as súas extremidades posteriores e o seu corpo son máis longas e as orellas maiores. A pelaxe é parda roxiza, excepto na parte ventral abrancazada.

Caracterízase por:

-Bigotes grandes: Negros e cos, os brancos máis grandes.

-Ollos: Laterais, grandes, con pupila horizontal, que le proporcionan un amplo campo de visión.

-Dentes incisivos: Como en tódolos roedores, crecen constantemente, ata o punto de que poderían chegar ós 10 cm anuais se non os desgastasen roendo.

Na planta das patas teñen falsas almofadiñas compostas por pelos duros. As dimensións das lebres oscilan entre os 60 e os 70 cm de lonxitude total, de 7 a 10 cm a cola e de 12 a 13 as orellas. O seu peso oscila entre os 4 e os 5 kg.

O LEIRÓN GRIS

Son mamíferos pequenos (20 cm mais 13 cm da cola), coa pelaxe suave e densa, a cola peluda e longa, as orellas

Leirón gris

grandes e redondeadas, os ollos escuros. Son animais nocturnos e aliméntanse de noces e insectos. Ó chega-lo inverno, hibernan, e en climas

moi fríos a hibernación pode durar ata seis meses. Os liróns fan os niños para pari-las súas crías, en número de catro por camada e, polo xeral, a femia pare dúas camadas por ano.

É un animal depredador aunque se alimenta tamén de insectos e de animais pequenos.

As poboacións están diminuindo pola perda de bosques e refuxios adecuados para goremse.

PERDIZ CHARRELA

Perdiz charrela

É de menor tamaño cá perdiz rubia (30 cm) e menos redondeada. Caracterízase por te-la cabeza totalmente alaranxada, o peito gris costados barrados de pardo roxizo e unha distintiva mancha castaña en forma de ferradura no baixo peito; patas grises e peteiro amarelo.

Teñen o corpo algo grosso, cola curta e o peteiro pequeno, adaptado á recollida de sementes. Teñen as ás redondeadas e poderosos músculos pectorais que lle permiten os explosivos despegues que realizan para fuxir dos depredadores. Prefiren correr, e soamente voan nas distancias curtas. O seus hábitats varían dende ladeiras rochosas de montaña ó chan dos bosques; unhas poucas pousanse nas árbores.

A ARCEA

A arcea habita nas ladeiras húmidas dos montes, camuflada gracias á semellanza da súa plumaxe co medio.

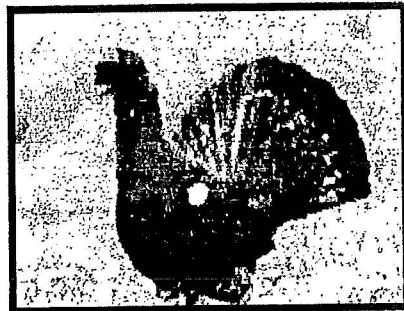
Alimentanse de vermes, caracois e larvas de mosquitos, etc. para o cal válese do seu peteiro especializado e sensible que se introduce no limo con facilidade. Pode considerarse como ave nocturna, pois soe permanecer en repouso durante o día. Fai o niño cerca da auga e de abril a agosto pon 4 ovos, que chocan durante 20 días; as crías abandonan o niño ás poucas horas de nacer.

O UROGALO

Os urogalos ou pitas do

monte alcanzan unha lonxitude duns 91 cm e poden pesar máis de 5 kg . A plumaxe é negra, con reflexos verdes metalizados no peito; arredor de cada ollo teñen un círculo vermello de pel con intensidade e tamaño que varía co estado de actividade sexual da ave. As femias poden alcanzar unha lonxitude de 30 a 60 cm, son pardas moteadas por riba e pardas roxizas no peito, o círculo de pel arredor do ollo a penas existe e non ten unha función especial coma nos machos. Estas aves viven nos bosques e aliméntanse de bagas, sementes, vermes e insectos durante o verán, e dos brotes dos piñeiros durante o inverno.

O macho é polígamo e pode ter ata 12 compañeiras. As femias fan os niños no chan, poñen entre 6 e 12 ovos.

Urogalo

O ARAO DOS CONS

Estas aves miden aproximadamente uns 41 cm. Son brancos por baixo e negros por riba, teñen as patas e cabeza negras. O peteiro está atravesado por unha liña branca. As "orellas" tamén son brancas. Aliméntanse de peixes, que capturan mergullándose na auga.

Abundan no mar aberto e son escasas na costa, aínda que se encontran nos cantís e nos illotes. Morren moitos a causa das mareas negras.

O SISÓN

Alcanzan os 43 cm de lonxitude. O macho, en plumaxe nupcial, ten a cabeza e o dorso pardos ocracios; a gorxa e a cara grises azuladas; a rexión ventral, branca; as ás posúen unha ampla mancha branca moi visible no voo; a cola é parda e barrada de negro; o colo é moi chamativo, negro cun dobre colar branco que forma ángulo

cara a baixo na parte dianteira e outro cara a riba, ata o pescozo, na traseira, a peituga está cruzada por unha liña negra. A femia, de dorso máis claro e con barras negras, ten amarelenta a parte ventral e carece do colorido do colo do macho. Teñen unha conducta recelosa. Vive en pequenos grupos. En Galicia ocupa unha franxa central que vai de Norte-Sur.

Aliméntase de herbas, sementes e brotes; pero tamén come pequeno animais e insectos, como os saltóns e os grilos.

Ana Yáñez

Ángela Pose

Carmen Paz

María Pérez

1º ESO

